

ТОКОВИ СВЕТЛОСТИ

Изложба мозаика и цртежа
Снежане Маринковић (1949-2007)

Изложба је организована поводом објављивања монографије: *Снежана Маринковић „од лица белог шљунка на језеру до лица сунчаних кола“*/ Љубица Јелисавац Катић, Продајна галерија Београд, 2021.

Изложено је 17 мозаика (камен) насталих од 1973. до 2005. године, и 13 цртежа, рађених тушем и пером на папиру, од 1975. до 1990. године, формата 70 x 50 см. Сви представљени радови су власништво породице ауторке.

On the occasion of the publication of the artist monograph: *Snežana Marinković “From the face of the white pebbles on the lake to the starry face of Big and Little Dippers”* / Ljubica Jelisavac Katić, Sales Gallery Beograd, Belgrade, 2021

Exhibited: 17 mosaics (stone) created from 1973 to 2005, and 13 drawings made in ink and pen on paper from 1975 to 1990, format 70 x 50 cm. All displayed works are owned by the artist's family.

ТОКОВИ СВЕТЛОСТИ
Изложба мозаика и цртежа
Снежане Маринковић (1949–2007)

Ауторски пројекат Љубице Јелисавац Катић

FLOWS OF LIGHT
Exhibition of mosaics and drawings by
Snežana Marinković (1949–2007)

Exhibition concept: Ljubica Jelisavac Katić

Продајна галерија „Београд”

Јул 2021.
Београд

Љубица Јелисавац Катић

СНЕЖАНА МАРИНКОВИЋ (1949–2007) МОЗАИЦИ И ЦРТЕЖИ

Волим племенитост материјала којим радим. То је природни камен, који сам делимично сама сакупљала у природи да бих овако оживела неки покрет, цвет или птицу. Инсистирала сам на концепцији интимистичког сликарства. Ту је важан детаљ. Покушавам да позадином сугеришем збијања и покрет онога што је представљено. Мозаик је до сада коришћен као елемент декорације великих површина и аутори су рачунали с тим да ће гледаоци бити удаљени, па су упрошћавали форме. Прави мозаик галеријског формата и мотиви које користим компоновани су од много детаља.¹

Снежана Маринковић

Београдска уметница Снежана Маринковић (1949–2007) прва је српска сликарка позната по делима насталим у технички мозаици која данас чувају значајне колекције. Маринковићева је целим својим бићем припадала претежно оној чисто естетској тежњи сликарства коју Базен (André Bazin 1918–1958) дефинише као „изражавање духовне стварности, где се модел превазилази симболизмом облика”, за разлику од оне иза које стоји „психолошка жеља да се спољни свет замени сопственим двојником.”² Од своје прве самосталне изложбе определила се за мозаик галеријског формата и остала му верна до краја живота. Сходно томе, вредновала је детаљ онако како тај формат заслужује.

Аутентичан приступ мозаику Маринковићева пресудно постиже самосталним истраживањима мозаичког наслеђа и сопственим креативним радом, практикујући антички поступак директног убадања тесера. Постигнут је дијапазон од зракастог пружања градираних торусних елемената мотива, центрифугалних сила и оптичке сензације, преко композиција у којима доминира један централно постављен препознатљиви мотив, до оних у којима синхроно фигурирају више мотива, дејствујући својим линијским склопом и назначеним волуменима, у недефинисаном простору, са назнаком да постоје и изван видљивог поља слике, односно мозаика

Година 1981. била је за Снежанин рад прекретница у смислу пробијања на ширу уметничку сцену, изван југословенских граница, у Немачку и Француску. У том зрелом периоду рада, испољен је смисао за стилизацију, као и пун изражај материјализације, при чему уметница вешто и сугестивно влада компоновањем елемената – поља, мањих и већих димензија, у

1 „У Галерији Дома омладине“, Политика”, 9.9.1975.

2 Andre Bazin, *Ontologija fotografске slike*, (Beograd: Fakultet za medije i komunikacije, prev. Ivanka Pavlović, 2017), 4.

блиском међусобном контакту, у широком распону природног камена, од белог мермера до мрког гранита. Уочавамо валерски карактер обраде мотива, круна цвећа, птичјих глава...; изразито сликарски приступ техници мозаика. Постигнута је равнотежа светлих и тамних линијских система, при чему, у целини, у укупном резултату, превагу односи светлост над тамом. Декоративност, иако неспорна, није ни једино нити главно обележје ових дела; пре би то била експресивност.

Посвећена одиста мозаичкој техници, Снежана је, у том смислу, била једна од ретких савремених уметника, не само у својој генерацији. При том, таква оријентација наступила је још у току основних студија, а једина је из своје генерације уписала магистарске студије зидног сликарства. На примеру Снежаниног рада, могуће је ишчитати склоност ка поетичности; деликатност, али и упорност, а надасве покушај да се чврстим материјалом везаним за земљу а обликованим водом, ватром, металом представи свет симбола надахнутих природом, али и искаже потреба за ваздухом, покретом, летом, мишљу... Орнаментално је, заправо, у служби изражајности.

Цртежи још евидентније од мозаика очитују сензибилитет ауторке, не само за облике, већ и за најтанија збивања у природи, а још више у сопственој души, односно за сублимацију ових дешавања и ликовну реинкарнацију тренутка, бљеска, нечег што се збива и кад је невидљиво, нечег што, заправо, не ремети ништа, догађања које је управо у стварању, настанку, кружењу, понављању, привиђењу, идеји и не само личном сећању...

Унутрашња законитост и логика стварања нових форми по себи присутна је код ове ауторке, независно од почетног мотива, медија, па и стилске профилације и приступа стварању. Сензибилност линије, аутономност од мотива, превазилажење мотива, деликатно сенчење које такође није ни то, већ слободнији рафинирани линеризам који наговештава волумене, фине акцентуација, обухватност композиције, њена логика вођена прецизним извођењем, али и јединством доживљаја, магичне идеје, надасве игре – све су то врлине њених цртежа.

БИОГРАФИЈА

СНЕЖАНА МАРИНКОВИЋ је рођена у Београду, 1949. године. Дипломирала је на Факултету ликовних уметности у Београду, на Одсеку за сликарство, 1972. године. Магистарске студије зидног сликарства завршила је на истом факултету 1975. године. Била је члан УПУС-а од 1973. године, као и уметничке групе „Аметист” од 2001. године. Живела је у Јагићевој улици на Звездари, где је стварала своја дела, као и у породичној кући у Барајеву. Као конзерватор-рестауратор, радила је у Атељеу за конзервацију Музеја савремене уметности у Београду. Добитница је Прве награде на изложби цртежа Београд '86, Галерија НУБС. Преминула је у Београду, 2007. године.

Дела Снежане Маринковић се налазе у: Народном музеју у Београду, Музеју савремене уметности у Београду, Народном музеју Крушевач, Народном музеју Краљево, Музеју Рас Нови Пазар, Галерији ликовне јесени Сомбор, Савременој галерији Зрењанин, Народном музеју Битољ у Северној Македонији, Галерији савремене уметности у Торуњу у Польској, Културном комплексу у Монастиру у Тунису, и другим колекцијама у Србији и Црној Гори, Хрватској, Македонији, Тунису, Польској, Немачкој, Француској, Холандији, Шведској, Норвешкој, Канади, САД и Јапану.

Рад намењен јавном простору:

1982. – Изведен мозаички фриз 80 x 600 см у основној школи „Стефан Немања” (претходно „28. новембар”), Нови Пазар

Излагала је на бројним колективним изложбама (преко 110).

САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ

1975. – Београд, Галерија Дома омладине, изложба мозаика

1977. – Земун, Народно позориште, изложба мозаика

- Београд, Галерија Коларчеве задужбине, изложба цртежа
- Нови Београд, Галерија Дома културе Студентски град, изложба мозаика

1978. – Параћин, Градско позориште, изложба мозаика и цртежа

1979. – Земун, Галерија Пинки, изложба цртежа

- Аранђеловац, изложба мозаика на смотри Мермер и звуци

1981. – Штутгарт, Немачка, Културно информативни центар СФРЈ, изложба мозаика и цртежа

- Келн, Немачка, Културно информативни центар СФРЈ, изложба мозаика и цртежа

- Ибербирен, Немачка, изложба мозаика и цртежа у Ратхаусу
- Париз, Француска, Културни центар СФРЈ, изложба мозаика и цртежа
- Франкфурт, Немачка, Галерија Buchhaus M-S, изложба мозаика

1982. – Трогир, Хрватска, Музеј града, изложба цртежа

- Сомбор, Галерија Ликовне јесени, изложба мозаика и цртежа

1983. – Леверкузен, Немачка, изложба мозаика и цртежа у Ратхаусу

1984. – Нови Сад, Галерија Игре са Сунцем, изложба мозаика

1986. – Сmederevo, Галерија Народног музеја, изложба мозаика и цртежа

- Чачак, Ликовна галерија Дома културе, изложба мозаика и цртежа

1987. – Београд, Галерија Коларчеве задужбине, изложба слика и цртежа

- Торуњ, Польска, Галерија Sztuki Njspolcześniej, изложба цртежа

– Краљево, Народни музеј, изложба слика и цртежа

1992. – Зајечар, Радул-бегов конак, изложба цртежа

1997. – Београд, Галерија Хаос, изложба цртежа и акварела (1990–1997)

1998. – Зрењанин, Савремена галерија, изложба акварела

2000. – Херцег Нови, Уметничка галерија Sue Ryder, изложба акварела

2002. – Крагујевац, Дом омладине, Галерија акварела, изложба акварела

- Смедеревска Паланка, Народни музеј, Модерна галерија, изложба акварела

2004. – Монастир, Тунис, Културни комплекс, изложба мозаика

2005. – Крупањ, Галерија Библиотеке Политика, Златни листови

2006. – Шабац, Галерија Библиотеке шабачке, Симболи

- Ариље, Градска галерија, Симболи

– Ивањица, Галерија Дома културе Ивањица, Симболи

- Александровац, Галерија градска кућа Стамболић, Симболи

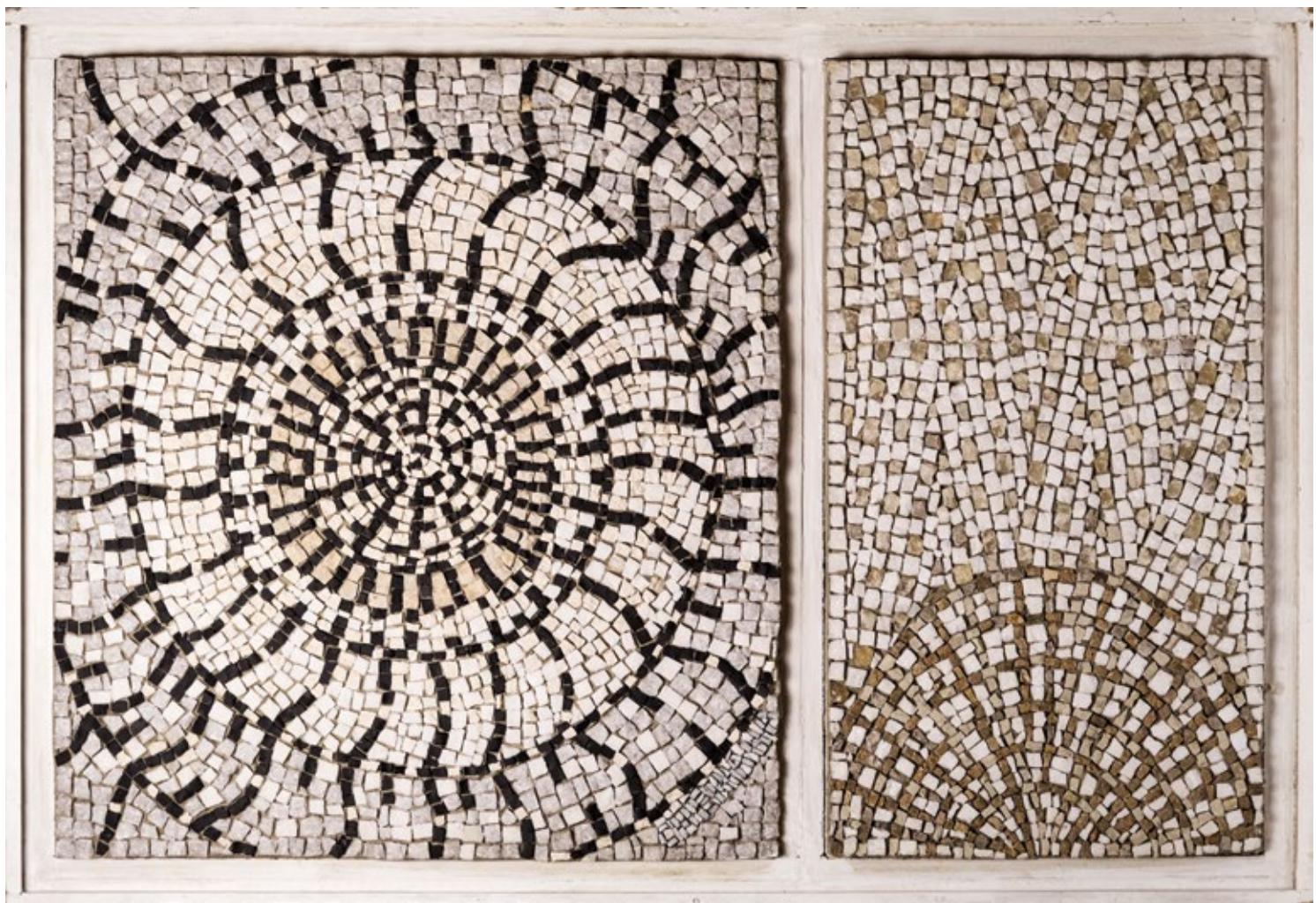
– Нови Пазар, Музеј Рас, Симболи

- Опово, Галерија Јован Поповић, Симболи

– Монастир, Тунис, Галерија Кап Марина, Слике

- Сус, Тунис, Културни центар, Слике

2007. – Београд, Раковица, Галерија Qucera

Ток светлости, 1974, 75 x 100 см, вл. породице

Flow of Light, 1974, 75 x 100 cm, from the family collection

У кругу, 1979, 70 x 50 см, туш на папиру, вл. породице
In a Circle, 1979, 70 x 50 cm, ink on paper, from the family collection

Букет, 1980, 70 x 50 см, туш на папиру, вл. породица
Bouquet, 1980, 70 x 50 cm, ink on paper, from the family collection

Суспект, 1980, 70 x 50 см, туш на папиру, вл. породице
Meeting, 1980, 70 x 50 cm, ink on paper, from the family collection

Сутон, 1980, 70 x 50 см, туш на папиру, вл. породица
Twilight, 1980, 70 x 50 cm, ink on paper, from the family collection

Игра, 1976, 55 x 75 см, вл. породице

Play, 1976, 55 x 75 cm, from the family collection

BIOGRAPHY

SNEŽANA MARINKOVIĆ was born in Belgrade in 1949. She graduated from the Faculty of Fine Arts in Belgrade, Department of Painting in 1972. She completed her Master's degree in wall painting at the same faculty in 1975. She has been a member of ULUS (Association of Fine Artists of Serbia) since 1973, as well as the art group "Amethyst" since 2001. She lived in Vatroslava Jagića Street in Zvezdara, Belgrade, where she created her works, as well as in the family house in Barajevo. As a conservator-restorer, she worked in the Studio for Conservation and Restoration of the Museum of Contemporary Art in Belgrade. She won the First Prize for Drawing at the exhibition of drawings Belgrade'86, NUBS Gallery. She passed away in Belgrade in 2007.

Snežana Marinković's works are housed in the National Museum in Belgrade, Museum of Contemporary Art in Belgrade, National Museum in Kruševac, National Museum in Kraljevo, Museum Ras in Novi Pazar, Autumn Art Gallery in Sombor, Contemporary Gallery in Zrenjanin, Bitola National Museum in Northern Macedonia, Gallery of Contemporary Art in Toruń in Poland, the Cultural Complex in Monastir in Tunisia, and other collections in Serbia and Montenegro, Croatia, Macedonia, Tunisia, Poland, Germany, France, the Netherlands, Sweden, Norway, Canada, the USA and Japan.

Work in public space:

1982 – Mosaic frieze 80 x 600 cm made for the elementary school "Stefan Nemanja" (previously "November 28"), Novi Pazar, Serbia.

She has exhibited at over 110 group exhibitions

SOLO EXHIBITIONS

1975 – Belgrade, Serbia, Youth Center Gallery, mosaic exhibition

1977 – Zemun, Serbia, National Theater, mosaic exhibition

– Belgrade, Serbia, Kolarac Endowment Gallery, exhibition of drawings

– New Belgrade, Serbia, Student Culture Center Gallery, mosaic exhibition

1978 – Paraćin, Serbia, City Theater, exhibition of mosaics and drawings

1979 – Zemun, Serbia, Pinki Gallery, exhibition of drawings

– Arandjelovac, Serbia, mosaic exhibition at the Marble and Sounds Festival

1981 – Stuttgart, Germany, Cultural Information Center of SFRY, exhibition of mosaics and drawings

- Cologne, Germany, Cultural Information Center of SFRY, exhibition of mosaics and drawings
- Ibbenbüren, Germany, exhibition of mosaics and drawings at the Town Hall
- Paris, France, Cultural Center of SFRY, exhibition of mosaics and drawings
- Frankfurt, Germany, Buchhaus MS Gallery, mosaic exhibition
- 1982 – Trogir, Croatia, City Museum, drawing exhibition
  - Sombor, Serbia, Autumn Art Gallery, exhibition of mosaics and drawings
- 1983 – Leverkusen, Germany, exhibition of mosaics and drawings at the Town Hall
- 1984 – Novi Sad, Serbia, Sun Dance Gallery, mosaic exhibition
- 1986 – Smederevo, Serbia, National Museum Gallery, exhibition of mosaics and drawings
- Čačak, Serbia, Culture Center Art Gallery, exhibition of mosaics and drawings
- 1987 – Belgrade, Serbia, Kolarac Endowment Gallery, exhibition of paintings and drawings
  - Toruń, Poland, Sztuki Njaspółczesnej Gallery, drawing exhibition
  - Kraljevo, Serbia, National Museum, exhibition of paintings and drawings
- 1992 – Zaječar, Serbia, Radul-beg's residence, drawing exhibition
- 1997 – Belgrade, Serbia, Haos Gallery, exhibition of drawings and watercolors (1990–1997)
- 1998 – Zrenjanin, Serbia, Contemporary Gallery, watercolor exhibition
- 2000 – Herceg Novi, Montenegro, Sue Ryder Art Gallery, watercolor exhibition
- 2002 – Kragujevac, Serbia, Youth Center, Watercolor Gallery, watercolor exhibition
  - Smederevska Palanka, Serbia, National Museum, Modern Gallery, watercolor exhibition
- 2004 – Monastir, Tunisia, Cultural Complex, mosaic exhibition
- 2005 – Krupanj, Serbia, Politika Library Gallery, Golden Leaves
- 2006 – Šabac, Serbia, Šabac Library Gallery, Symbols
  - Arilje, Serbia, City Gallery, Symbols
  - Ivanjica, Serbia, Cultural Center Gallery, Symbols
  - Aleksandrovac, Serbia, Stambolić Town Hall Gallery, Symbols
  - Novi Pazar, Serbia, Ras Museum, Symbols
  - Opovo, Serbia, Jovan Popović Gallery, Symbols
  - Monastir, Tunisia, Cap Marina Gallery, painting exhibition
  - Sousse, Tunisia, Cultural Center, painting exhibition
- 2007 – Belgrade, Rakovica, Serbia, Qucera Gallery

Ljubica Jelisavac Katić

SNEŽANA MARINKOVIĆ (1949–2007)

MOSAICS AND DRAWINGS

I love the nobility of the material I work with. It is natural stone, which I partially personally collected in nature in order to be able to revive a certain movement, flower or bird. I insisted on the concept of intimism in painting. That is where the detail is important. I try to suggest the events and movement of the presented by the background. Until now, the mosaic has been used as an element of decoration of large surfaces, and the artists counted on the viewer observing it from a distance, so they simplified the forms. The real mosaic of the gallery format and the motifs I use are composed of many details...¹

Snežana Marinković

Snežana Marinković (1949–2007), an artist from Belgrade, is the first Serbian painter well-known for her work in the mosaic technique whose works are housed in important collections. Marinković undividedly belonged, primarily to the purely aesthetic aspiration of painting – which Bazin (1918–1958) defined as – "the expression of spiritual reality, where the model is overcome by the symbolism of form", contrary to the one where there is "the psychological desire to replace the outside world with its own double."² From her first solo exhibition, she opted for making gallery format mosaics and remained faithful to them for the rest of her life. Consequently, she valued the detail the way that format deserves.

Marinković's authentic approach to mosaic art was essentially achieved through her independent research of the mosaic heritage and her own creative work, practicing the ancient procedure of directly inserting the tesserae. She has achieved a range spanning from the radial development of graded torus elements of motifs, centrifugal forces and an optical sensation, via compositions dominated by one centrally placed recognizable motif to those in which several motifs appear synchronously, expanding with their linear assembly and indicated volumes in undefined space, with a hint of their existence outside the visible field of the image, that is, the mosaic.

The year 1981 marked a turning point in Snežana's artistic career, she achieved a breakthrough on the broader art scene, abroad, in Germany and France. This mature period of her creativity demonstrated her sense of stylization, as well as the full expression of materialization, whereby she skillfully and suggestively mastered the composition of elements – fields of smaller and larger dimensions in close contact with each other, a broad-spectrum of natural stone from white marble to brown granite. We notice the color tone character of processing motifs, a crown of flowers, bird

---

¹ "In the Gallery of the Youth Center", *Politika*, September 9, 1975

² Andre Bazin, *Ontologija fotografiske slike* (Ontology of Photographic Image), transl. by Ivanka Pavlović , (Beograd: Fakultet za medije i komunikacije, 2017), 4.

heads ...; a distinctly painterly approach to the mosaic technique. A balance of light and dark line systems has been achieved with the overall result of light prevailing over darkness. Decorativeness, although indisputable, is neither the only feature nor the main feature of these works; rather it would be expressiveness.

Snežana was one of the few contemporary artists, not only in her generation, who was truly dedicated to the mosaic technique. She decided to do so while still an undergraduate, as the only student in her generation to enroll the master's course in mural painting. Through Snežana's work, it is possible to discover her tendency towards poetics, delicacy, but also persistence, and above all, the attempt to present the world of symbols inspired by nature using solid material bond to the soil and shaped with water, fire, metal ... present a world of symbols inspired by nature but also express the need for air, movement, flight, thought...The ornamental is actually in the service of expressiveness.

Snežana's sensibility was even more evidently reflected in her drawings than in her mosaics, a sensibility not only for forms, but also for the most subtle events in nature, and even more for the affairs of her soul, that is for the sublimation of these events and artistic reincarnation of the moment, the flash, something that happens even when invisible, something that, in fact, does not disturb anything, events that are precisely in the making at that moment, emerging, circulating, being repeated, are an apparition, an idea and not just a personal memory ...

The internal validity and logic of creating new forms *per se* is present in Snežana's works, regardless of the initial motive, media, and even stylistic profiling and approach to creativity. The virtues of her drawings are manifested in the sensitivity of the line, autonomy from the motif, her ability to overcome the motif, delicate shading, which is also not even that, but a freer refined linearism that suggests volume, fine accentuation, comprehensiveness of composition, her logic guided by a precise realization, but also by unity of experience, magical *ideas* and above all, play.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор институције

Кустоси
Јелена Кривокапић
Сања Тодосијевић

Ликовни уредник
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу и концепција изложбе
Љубица Јелисавац Катић

Превод
Ванда Перовић

Лектура и коректура
др Александар Вулетић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Пабло Феро, Иво Етеровић

Штампа
Грид студио доо, Београд

Тираж
150

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curators
Jelena Krivokapić
Sanja Todosijević

Art Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Exhibition concept and text in catalogue
Ljubica Jelisavac Katić

Translation
Vanda Perović

Proofreading
Aleksandar Vuletić, PhD

Design
Žolt Kovač

Photography
Pablo Fero, Ivo Eterović

Printed by
Grid studio, Belgrade

Print run
150

Насловна страна / Front cover

Портрет II, 1979, мозаик – камен,
75 x 55 см, вл. породице, детаљ
Portrait II, 1979, mosaic – stone,
75 x 55 cm, from the family collection,
detail

Последња страна / Back cover

Језгрa, 1979, мозаик – камен, 66,5 x 54 см,
вл. породице, детаљ
Core, 1979, mosaic – stone, 66.5 x 54 cm,
from the family collection, detail

Токови светlosti = Flows of Light : изложба мозаика и цртежа Снежана Маринковић (1949–2007) = exhibition of mosaics and drawings by Snežana Marinović (1949–2007) : Продајна галерија "Београд", јул 2021. / ауторски пројекат Љубице Јелисавац Катић = exhibition concept Ljubica Jelisavac Katić ; [текст у каталогу и концепција изложбе Љубица Јелисавац Катић = text in catalogue Ljubica Jelisavac Katić ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; фотографије Пабло Феро, Иво Етеровић = photography Pablo Fero, Ivo Eterović]. – Београд : Продајна галерија Београд = Belgrade : Gallery "Beograd", 2021 (Београд : Грид студио). – 12 стр. : репродукције ; 22 x 22 см

Упоредно срп. текст и енгл. превод. – Слика С. Маринковић. – Тираж 150. – Биографија: стр. [4].
ISBN 978-86-6141-167-0

1. Маринковић, Снежана, 1949–2007 [уметник]

а) Маринковић, Снежана (1949–2007) -- Мозаици -- Изложбени каталоги б) Маринковић, Снежана (1949–2007) -- Цртежи -- Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 41271561

Риба, 2005, мозаик – камен, 41 x 31 см, вл. породице
Fish, 2005, mosaic – stone, 41 x 31 cm, from the family collection

www.galerijabeograd.org